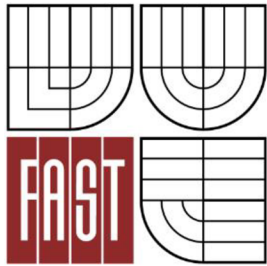

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ
BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA STAVEBNÍ
ÚSTAV STAVEBNÍ EKONOMIKY A ŘÍZENÍ

FACULTY OF CIVIL ENGINEERING
INSTITUTE OF STRUCTURAL ECONOMICS AND MANAGEMENT

**ZPŮSOBILÉ VÝDAJE INVESTIČNÍCH PROJEKTŮ
FINANCOVANÝCH ZE STRUKTURÁLNÍCH FONDŮ EU**
THE ELIGIBLE EXPENDITURE INVESTMENT PROJECTS FINANCED BY EU STRUCTURAL
FUNDS

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE
BACHELOR'S THESIS

AUTOR PRÁCE
AUTHOR

MICHAL HUB

VEDOUCÍ PRÁCE
SUPERVISOR

doc. Ing. JANA KORYTÁROVÁ, Ph.D.

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ FAKULTA STAVEBNÍ

Studijní program	B3607 Stavební inženýrství
Typ studijního programu	Bakalářský studijní program s prezenční formou studia
Studijní obor	3607R038 Management stavebnictví
Pracoviště	Ústav stavební ekonomiky a řízení

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Student	Michal Hub
Název	Způsobilé výdaje investičních projektů financovaných ze strukturálních fondů EU
Vedoucí bakalářské práce	doc. Ing. Jana Korytářová, Ph.D.
Datum zadání bakalářské práce	30. 11. 2013
Datum odevzdání bakalářské práce	30. 5. 2014
V Brně dne 30. 11. 2013	

.....
doc. Ing. Jana Korytářová, Ph.D.
Vedoucí ústavu

.....
prof. Ing. Rostislav Drochytka, CSc., MBA
Děkan Fakulty stavební VUT

Podklady a literatura

1. Korytářová, J., Hromádka, V. Veřejné stavební investice I, FAST VUT, elektronická studijní opora
2. Metodický pokyn ke způsobilým výdajům projektu Regionální rady regionu soudržnosti Jihovýchod v platném znění

Zásady pro vypracování

Cílem práce bude definování způsobilých a nezpůsobilých výdajů investičních projektů financovaných ze strukturálních fondů EU.

1. Evropské strukturální fondy, administrace na území ČR
2. Celkové výdaje investičních projektů, z toho výdaje způsobilé a nezpůsobilé
3. Případová studie stavebního investičního projektu
4. Zdůvodnění způsobilých a nezpůsobilých výdajů projektu

Výstupem bude popis znaků způsobilých výdajů stavebního investičního projektu.

Předepsané přílohy

.....

doc. Ing. Jana Korytářová, Ph.D.
Vedoucí bakalářské práce

ABSTRAKT

Tato bakalářská práce se zaměřuje na čerpání dotací ze strukturálních fondů Evropské unie, rozdělených prostřednictvím Regionální rady Jihovýchod. Zabývá se především nezpůsobilými výdaji, krácením a penály, které byly jednotlivým projektům uděleny z důvodu nedodržování podmínek, stanovených při podpisu smluv o přidělení dotace.

KLÍČOVÁ SLOVA

strukturální fondy EU, dotace, způsobilý výdaj, nezpůsobilý výdaj, investiční projekt

ABSTRACT

This bachelor thesis deals with grants from structural funds EU. These grants are divided by Regionální rada Jihovýchod. It is engaged mainly in an ineligible expenditure and penalties, which were granted to individual projects because of non-compliance conditions. These conditions were set at the contract signatures about getting grants.

KEYWORDS

structural funds EU, grants, eligible expenditure, ineligible expenditure, investment projects

BIBLIOGRAFICKÁ CITACE VŠKP

HUB, Michal. *Způsobilé výdaje investičních projektů financovaných ze strukturálních fondů EU*. Brno, 2014. 52 s., Bakalářská práce. Vysoké učení technické v Brně, Fakulta stavební, Ústav stavební ekonomiky a řízení. Vedoucí práce doc. Ing. Jana Korytářová, Ph.D.

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že jsem tuto bakalářskou práci vypracoval samostatně, dle pokynů vedoucí bakalářské práce. Všechny podklady, ze kterých jsem čerpal, jsou řádně uvedeny v seznamu použité literatury.

V Brně, dne 18. června 2014

.....

Michal Hub

PODĚKOVÁNÍ

Touto cestou bych velmi rád poděkoval paní doc. Ing. Janě Korytářové, Ph.D. za cenné připomínky a odborné rady, ochotu a veškerou pomoc, kterou přispěla ke zdárnému vytvoření této práce. Zároveň děkuji paní Ing. Dagmar Götzové, Ph.D. z Regionální rady Jihovýchod za její odbornou pomoc.

OBSAH

1	ÚVOD	11
2	EVROPSKÉ STRUKTURÁLNÍ FONDY	12
2.1	EVROPSKÁ UNIE	12
2.1.1	HISTORIE EVROPSKÉ UNIE	12
2.1.2	VSTUP ČESKÉ REPUBLIKY DO EVROPSKÉ UNIE	12
2.1.3	ROZPOČET EVROPSKÉ UNIE	13
2.2	FONDY EU	14
2.3	VYUŽITÍ STRUKTURÁLNÍCH FONDŮ V ČESKÉ REPUBLICE	14
2.3.1	PROGRAMOVÉ OBDOBÍ EU 2004–2006 A JEHO CÍLE	14
2.3.2	PROGRAMOVÉ OBDOBÍ EU 2007–2013 A JEHO CÍLE	15
2.3.3	PROGRAMOVÉ OBDOBÍ EU 2014–2020 A JEHO CÍLE	15
2.4	EVROPSKÉ STRUKTURÁLNÍ A INVESTIČNÍ FONDY	17
2.4.1	EVROPSKÝ FOND REGIONÁLNÍHO ROZVOJE	17
2.4.2	EVROPSKÝ SOCIÁLNÍ FOND	17
2.4.3	FOND SOUDRŽNOSTI	17
2.4.4	EVROPSKÝ ZEMĚDĚLSKÝ FOND PRO ROZVOJ VENKOVA	17
2.4.5	EVROPSKÝ NÁMOŘNÍ A RYBÁŘSKÝ FOND	17
3	ADMINISTRACE FONDŮ NA ÚZEMÍ ČESKÉ REPUBLIKY	18
3.1	REGIONÁLNÍ PROGRAMY ČESKÉ REPUBLIKY	18
3.1.1	REGIONY SOUDRŽNOSTI ČESKÉ REPUBLIKY	18
3.1.2	TEMATICKÉ OPERAČNÍ PROGRAMY ČESKÉ REPUBLIKY	21
3.1.3	OPERAČNÍ PROGRAMY EVROPSKÉ ÚZEMNÍ SPOLUPRÁCE	23
3.2	PROJEKTY FINANCOVANÉ Z OP	24
4	CELKOVÉ VÝDAJE INVESTIČNÍCH PROJEKTŮ	25
4.1	DŮLEŽITÉ POJMY INVESTIČNÍCH PROJEKTŮ	25
4.1.1	POSKYTOVATEL PODPORY	25
4.1.2	PŘÍJEMCE PODPORY	25

4.1.3	PRÁVNÍ AKT O POSKYTNUTÍ PODPORY	25
4.2	ZPŮSOBILÉ VÝDAJE INVESTIČNÍCH PROJEKTŮ	26
4.2.1	VĚCNÁ ZPŮSOBILOST VÝDAJE	27
4.2.2	PŘIMĚŘENOST VÝDAJE	27
4.2.3	ČASOVÁ ZPŮSOBILOST VÝDAJE	28
4.2.4	MÍSTNÍ ZPŮSOBILOST VÝDAJE	28
4.2.5	VYKÁZÁNÍ ZPŮSOBILOSTI VÝDAJE	29
4.3	NEZPŮSOBILÉ VÝDAJE INVESTIČNÍCH PROJEKTŮ	30
5	PRAKTICKÁ ČÁST	31
5.1	PŘÍPADOVÁ STUDIE 1 – REKONSTRUKCE MATEŘSKÉ ŠKOLY	31
5.1.1	POCHYBENÍ PŘÍJEMCE PŘI ČERPÁNÍ DOTACE	32
5.1.2	KONEČNÁ BILANCE PŘÍPADOVÉ STUDIE 1	34
5.2	PŘÍPADOVÁ STUDIE 2 – PŘESTUPNÍ UZEL	34
5.2.1	POCHYBENÍ PŘÍJEMCE PŘI ČERPÁNÍ DOTACE	36
5.2.2	KONEČNÁ BILANCE PŘÍPADOVÉ STUDIE 2	37
5.3	PŘÍPADOVÁ STUDIE 3 – VÝSTAVBA TĚLOCVIČNY	38
5.3.1	POCHYBENÍ PŘÍJEMCE PŘI ČERPÁNÍ DOTACE	39
5.3.2	KONEČNÁ BILANCE PŘÍPADOVÉ STUDIE 3	40
5.4	PŘÍPADOVÁ STUDIE 4 – ROZŠÍŘENÍ MATEŘSKÉ ŠKOLY	40
5.4.1	POCHYBENÍ PŘÍJEMCE PŘI ČERPÁNÍ DOTACE	42
5.4.2	KONEČNÁ BILANCE PŘÍPADOVÉ STUDIE 3	42
5.5	PŘÍPADOVÁ STUDIE 5 – TĚŠANY PRŮTAH	43
5.5.1	POCHYBENÍ PŘI ČERPÁNÍ DOTACE	45
5.5.2	KONEČNÁ BILANCE PŘÍPADOVÉ STUDIE 5	45
5.6	ANALÝZA PŘÍPADOVÝCH STUDIÍ	46
6	ZÁVĚR	49
	SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	50
	SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK	51

SEZNAM TABULEK.....	52
SEZNAM OBRÁZKŮ	52

1 ÚVOD

Nedílnou součástí při financování investičních projektů v dnešní době jsou i dotace poskytované Evropskou unií. K získání těchto dotací ale vede dlouhá cesta a kdekdo by se v ní mohl ztratit. Pokud chce někdo získat na svůj projekt dotaci, musí splnit podmínky dané zákony České republiky, zákony Evropské unie a v neposlední řadě i podmínky zadané poskytovatelem podpory. V případě porušení některých z těchto smluvně uzavřených podmínek hrozí příjemci dotace sankce, které mohou být při hrubých pochybeních doslova fatální.

Cílem této bakalářské práce je definovat způsobilé a nezpůsobilé výdaje investičních projektů financovaných ze strukturálních fondů EU. K zvládnutí této problematiky je nutné se seznámit s Evropskými strukturálními fondy a administrací na území České republiky, dále také s celkovými výdaji investičních projektů, ať už způsobilými či nezpůsobilými.

Bakalářská práce je rozdělena na dvě části, teoretickou a praktickou. Teoretická část je dále dělena na tři větší oddíly. První oddíl se zabývá Evropskými strukturálními fondy. Zde je čtenář seznámen se základními informacemi o Evropské unii, jejím rozpočtu a v závěru kapitoly jsou rozebrány jednotlivé fondy, jak strukturální, tak investiční. Druhý oddíl je zaměřen na administraci fondů na území České republiky, na podrobný popis jednotlivých operačních programů. Vzhledem k přechodu mezi dvěma dotačními obdobími jsou v této kapitole stručně popsány změny, které nastanou v novém období, ale také je zde podrobně popsáno období předešlé, v němž jsou zpracovávány projekty z části praktické. Ve třetím oddílu jsou rozebrány celkové výdaje investičních projektů. Jsou zde popsáni příjemci a poskytovatelé podpory, podmínky pro způsobilost výdajů investičních projektů, způsobilé a nezpůsobilé výdaje. Praktická část navazuje na informace získané z části teoretické a na omezeném vzorku projektů analyzuje postihy, které mohou být uděleny za nedodržení pravidel. Informace k těmto projektům byly získány při stáži v rámci projektu OKTAEDR - partnerství a síť stavebnictví, Registrační číslo projektu: CZ.1.07/2.4.00/31.0012, Řešitel: VUT v Brně, FAST, Veveří 95, 602 00 Brno, na Regionální radě Jihovýchod pod vedením Ing. Dagmar Götzové, Ph.D.. Každý z projektů byl podrobně rozebrán na předpokládané výdaje a na výdaje, které nakonec byly pro udělení dotace uznány. V závěrečné analýze je graficky znázorněna procentuální četnost výskytu jednotlivých provinění proti pravidlům pro udělování dotací.

Hlavním cílem bakalářské práce je upozornit na hrozby spojené s čerpáním dotací ze strukturálních fondů Evropské unie.

2 EVROPSKÉ STRUKTURÁLNÍ FONDY

Cílem úvodní části této práce je podat základní informace o strukturálních fondech Evropské unie. Tato kapitola se bude věnovat v úvodu Evropské unii, vstupu České republiky do Evropské unie, dále základnímu rozdělení fondů, jejich charakteristikou a jednotlivými cíli.

2.1 EVROPSKÁ UNIE

Evropská unie je společenství 28 evropských států, které tvoří jedinečné ekonomické, hospodářské a politické uskupení. Členské státy se pokoušejí dosáhnout bezpečnosti, ekonomické prosperity a stability pomocí politické a hospodářské integrace členských zemí. Původní cíl, kterým byla ekonomická integrace, se v průběhu let rozrostl o spolupráci v oblasti zahraniční a bezpečnostní politiky a justice a vnitřních věcí.

2.1.1 HISTORIE EVROPSKÉ UNIE

Již po skončení druhé světové války vznikaly názory na vytvoření jednotného evropského společenství. V roce 1951 byla podepsána Pařížská smlouva, kterou vzniklo Evropské sdružení pro uhlí a ocel. Tato smlouva byla prvním náznakem hospodářského a politického sjednocení Evropy. Roku 1958 bylo založeno Evropského hospodářské společenství, které se zaměřilo na rozvoj hospodářské spolupráce mezi Belgií, Německem, Francií, Nizozemskem, Itálií a Lucemburskem. Tyto země vytvořily rozsáhlý jednotný trh, který se neustále rozvíjel. Německo, Francie a země Beneluxu v roce 1985 podepsaly Schengenskou dohodu. Dohoda se zavazovala k ochraně vnějších hranic a rušila kontroly na hranicích těchto států. Roku 1997 se tato smlouva stala součástí právního systému Evropské unie. Česká republika se připojila v roce 2007. Nyní má Schengenský prostor celkem 22 členů. Z prvotního záměru hospodářské spolupráce se postupně vyvinula spolupráce i v dalších oblastech, především politických, zároveň se však soustřeďovali i na ochranu životního prostředí a podobně. Díky těmto změnám se i název změnil z Evropského hospodářského společenství na Evropskou unii. Tato změna byla stvrzena Maastrichtskou smlouvou v roce 1993.

2.1.2 VSTUP ČESKÉ REPUBLIKY DO EVROPSKÉ UNIE

Za Českou republiku předložil oficiální žádost o členství v EU tehdejší premiér Václav Klaus v roce 1996. O rok později získala ČR oficiální status kandidátské země. Nutným předpokladem vstupu do Unie byl pozitivní výsledek referenda, které se na našem území konalo v roce 2003. Čeští občané se většinou 77 % hlasů vyslovili pro vstup republiky do Evropské unie, ke kterému oficiálně došlo 1. května 2004. Vstup ČR do EU přinesl celou řadu důsledků pro fungování celého státu i pro životy jeho

jednotlivých občanů (sladění české a evropské legislativy, snazší přístup na zahraniční trhy, usnadnění pohybu osob a zboží, možnost čerpání financí z fondů EU ad.).

2.1.3 ROZPOČET EVROPSKÉ UNIE

EU vytváří na každý kalendářní rok svůj rozpočet. Tento rozpočet se předkládá ke schválení Radě Evropské unie a Evropskému parlamentu Evropskou komisí. Evropský účetní dvůr kontroluje jeho striktní dodržování. Pro roky 2014–2020 byl schválen víceletý rozpočtový rámec, který má plán finančního hospodaření o více než 3 % nižší než rozpočet pro předešlých sedm let.

Zásady dodržování rozpočtu:

- **Zásada vyrovnanosti**

Rozpočet je sestavován na základě odhadu. Příjmy a výdaje se musejí rovnat, a proto končí většinou přebytkem.

- **Zásada ročního rozpočtu**

Rozpočet se schvaluje vždy jen na jeden rok.

- **Zásada specifikace**

Výdaje se řadí do hlav a kapitol.

Mimo roční rozpočet jsou také vytvořeny finanční perspektivy, které obsahují základní rozpočtové priority a jsou vytvořeny na delší období, většinou sedm let. Tyto finanční perspektivy Evropská komise při zpracovávání jednotlivých rozpočtů nemůže překročit.

Příjmy rozpočtu EU

Hlavními příjmy společného rozpočtu Evropské unie jsou vlastní zdroje, které jsou od států vybírány, a dále také ostatní zdroje. Rozpočtové příjmy se dělí na **tradiční vlastní zdroje** (především dovozní cla na výrobky dovážené ze států mimo EU), podíl na dani z přidané hodnoty, podíl z hrubého národního důchodu členských států a **ostatní**, což jsou přebytky rozpočtu z předchozího roku, pokuty, daně z příjmů zaměstnanců a poplatky vztahující se k fungování evropského hospodářského prostoru.

Výdaje rozpočtu EU

Roční výdaje spojené s rozpočtem Evropské unie se obvykle pohybují okolo 1 % hrubého národního důchodu EU. Tyto výdaje jsou rozděleny do několika kategorií (udržitelný růst; ochrana a správné hospodaření s přírodními zdroji; občanství, svoboda, bezpečnost a právo; EU jako globální partner; administrativa), které odráží výzvy a priority Unie na dané období.

2.2 FONDY EU

Fondy evropské unie tvoří nejdůležitější nástroj realizace evropské politiky hospodářské a sociální soudržnosti. Díky těmto fondům se finanční prostředky určené ke snižování sociálních a ekonomických rozdílů mezi jednotlivými státy Evropské unie a jejich regionů rozdělují. Pro méně rozvinuté regiony, regiony potýkající se se strukturálními problémy a na podporu adaptace a modernizace politik, systému vzdělání a odborné přípravy zaměstnanosti jsou vymezeny prostředky z těchto fondů.

Od 1. ledna 2014 započalo v Evropské unii nové sedmileté programovací období. V oblasti strukturálních fondů nedošlo k žádným zásadním změnám i počet zůstává stejný. Jedná se o Evropský fond regionálního rozvoje a Evropský sociální fond. Budou podrobněji popsány níže.

2.3 VYUŽITÍ STRUKTURÁLNÍCH FONDŮ V ČESKÉ REPUBLICĚ

Při vstupu České republiky do EU v roce 2004 probíhalo v Evropské unii programové období 2000–2006 a nově vstupující členské státy se do těchto programů musely zapojit. Jejich první programové období bylo tedy zkrácené na léta 2004–2006, v nichž se společně se stávajícími členskými státy zapojily do plnění stanovených cílů.

2.3.1 PROGRAMOVÉ OBDOBÍ EU 2004–2006 A JEHO CÍLE

Česká republika se v období 2004–2006 zapojila do řešení cílů, které Evropská komise vytyčila pro toto období.

Cíl 1 - PODPORA ROZVOJE ZAOSTÁVAJÍCÍCH REGIONŮ

Díky Cíli 1 regiony, které nedosáhly na hranici 75% průměru HDP na obyvatele Evropské unie, získaly podporu udržitelného rozvoje zejména investic do výroby. Ke splnění cíle jedna bylo využíváno strukturálních fondů (ERDF, ESF, EAGGF, FIFG).

Cíl 2 – PODPORA OBLASTÍ POTÝKAJÍCÍCH SE S RESTRUKTURALIZACÍ

Do Cíle 2 byly zařazeny všechny oblasti, které nezahrnoval cíl jedna a které vykazovaly vysokou úroveň nezaměstnanosti, špatnou úroveň školství, kriminalitu a zhoršené životní prostředí dlouhodobě. K dosažení cíle dva bylo využito prostředků ERDF, ESF, FIFG.

Cíl 3 – PODPORA POLITIKY ZAMĚSTNANOSTI A VZDĚLÁNÍ

Cíl 3 se prostřednictvím vzdělání, různých školení a rekvalifikací soustředil na snížení nezaměstnanosti. Oproti předchozím cílům zde byly použity prostředky jediného fondu a to fondu ESF.

V programovém období 2004–2006 bylo v ČR v rámci cílů 1, 2 a 3 politiky hospodářské a sociální soudržnosti Evropské unie uskutečněno 16 programů podpory fondů EU s celkovou alokací zhruba **80 mld. Kč**. [5]

2.3.2 PROGRAMOVÉ OBDOBÍ EU 2007–2013 A JEHO CÍLE

V České republice bylo v programovém období EU 2007–2013 využíváno 26 operačních programů, které byly rozděleny mezi tři cíle politiky hospodářské a sociální soudržnosti.

Cíl 1- KONVERGENCE

Cíl 1 se zaměřoval především na podporu sociálního a hospodářského rozvoje méně vyspělých regionů a členských států. V ČR do něj patřily všechny regiony soudržnosti mimo hlavní město Prahu. Uskutečňoval se prostřednictvím osmi tematických operačních programů a sedmi regionálních operačních programů. V ČR pod něho spadalo 25,89 miliard eur. Projekty, které lze z regionálních operačních programů financovat se zaměřovaly obecně na dopravní dostupnost a obslužnost, rozvoj území, regionální rozvoj podnikání a rozvoj cestovního ruchu.

Cíl 2- REGIONÁLNÍ KONKURENCESCHOPNOST A ZAMĚSTNANOST:

Úkolem Cíle 2 byla podpora regionů nečerpajících z cíle Konvergence. V ČR do něj patřilo hlavní město Praha. Byl financován 0,42 miliardy eur a pro využívání se dělil na dva operační programy.

Cíl 3- EVROPSKÁ ÚZEMNÍ SPOLUPRÁCE:

Cíl 3 se zabýval podporou přeshraniční, meziregionální a nadnárodní spoluprací regionů. V České republice mu náležely všechny regiony a je dotován 0,39 miliardy eur. Prostředky bylo možno získat pomocí devíti operačních programů. [5]

2.3.3 PROGRAMOVÉ OBDOBÍ EU 2014–2020 A JEHO CÍLE

Stejně jako období předešlé je i období 2014–2020 naplánováno na 7 let a pro Českou republiku ještě není v současné době definitivně stanovena podoba finanční alokace. Předběžně se počítá s částkou okolo 20,5 miliard eur. V ČR přípravy na toto období probíhají již od roku 2010. Hlavním iniciátorem přípravy je Ministerstvo pro místní rozvoj, které také spolupracuje s celou řadou partnerů na národní i regionální úrovni. Hlavním záměrem pro toto období je pokračovat v nastaveném využívání evropských fondů, ale přece jen k některým změnám došlo. Nově jsou vytvořeny 3 kategorie regionů v závislosti na jejich ekonomické výkonosti a zpřísnila se pravidla pro vyplacení členských záloh. Dále to jsou novinky jako vyšší měřitelnost přínosu podpořených operací (důraz na plnění stanovených indikátorů), vyšší míra uplatnění

územně specifického přístupu a využití integrovaných nástrojů, vyšší míra uplatnění finančních nástrojů na úkor dotací, rozšíření a specifikace způsobů zjednodušeného vykazování nákladů, zjednodušená a mezi fondy sblížená pravidla pro způsobilost výdajů a mnohé další. [5]

Pro období 2014–2020 budou existovat Evropské strukturální a investiční fondy (ESIF), které obsahují dva fondy strukturální (Evropský fond pro regionální rozvoj a Evropský sociální fond) a dále Fond soudržnosti (CF/FS), Evropský námořní a rybářský fond (EMFF/ENRF) a Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EAFRD/EZFRV). Cíle těchto fondů se prakticky neměnily, a proto i jejich zaměření zůstává podobné, jako tomu bylo v období předcházejícím.

CÍL – 1 – INVESTICE PRO RŮST A ZAMĚSTNANOST

Cíl 1 je rozčleněn do několika tematických okruhů. Prvním okruhem je **Trh práce a vzdělání** – zde je kladeno za cíl především zvýšení zaměstnanosti, přizpůsobení vzdělávacích programů globalizaci a novým požadavkům trhu práce, menšinám a dalším znevýhodněným obyvatelům zvýšit šanci na zaměstnání a zlepšit jejich vzdělávání, odstranit diskriminaci a maximálně efektivně využívat lidské zdroje a další. Oblast trhu se snaží zaměřit na míru nezaměstnanosti, zvýšit procento pracujících na zkrácený úvazek, snížit nezaměstnanost u absolventů, zefektivnit rekvalifikace, posílit bezpečnost při práci a dosáhnout vyšší účelnosti poskytování sociálních dávek a v oblasti vzdělání se zaměřit na rozvoj excelence na vysokých školách, podporu talentu a kreativity ve vzdělání, rozvoj předškolní přípravy dětí apod. V tematickém okruhu **Funkční výzkumný a inovativní systém** se zaměřuje na vytvoření funkčního a inovativního systému v ČR, ve kterém bude probíhat spolupráce s aplikační sférou a soukromým sektorem a bude vychovávat odborníky a vykazovat vysokou míru internacionalizace. Dále se také pokouší o větší provázanost výzkumných univerzit a výzkumných organizací a vytvořit tak výborné prostředí pro přípravu nových vědeckých a výzkumných pracovníků. **Konkurenceschopné podniky** – Česká republika se zaměří na průmysl, který bude orientovaný především na export a na tržní služby s vysokou přídavnou hodnotou. Dále je snaha o posílení malých a středních podniků především v nových perspektivních odvětvích. Globálním cílem je pak vytváření a šíření inovací se zohledněním na inteligentní specializace, účinné využívání energie a tím zajištění růstu konkurenceschopnosti firem.

CÍL – 2 – EVROPSKÁ UZEMNÍ SPOLUPRÁCE

Cíl 2 je již od vstupu ČR do EU v roce 2004 realizován prostřednictvím pěti programů **přeshraniční spolupráce**. Na území každé státní hranice, která byla na pomezí se sousedním státem, byl realizován jeden program přeshraniční spolupráce s výjimkou

Německa. To vzhledem ke své velikosti a svému programu, kde každá ze spolkových zemí si realizuje svou vlastní přeshraniční spolupráci, má s Českou republikou dva programy. Dále to jsou spolupráce **nadnárodní** a **meziregionální**. [5]

2.4 EVROPSKÉ STRUKTURÁLNÍ A INVESTIČNÍ FONDY

Evropské strukturální a investiční fondy (ESIF) jsou souhrnný název pro veškeré fondy které v období 2014–2020 bude EU využívat. Jsou to dva fondy strukturální (ERDF a ESF) a dále několik fondů investičních. Jejich náplň se oproti předchozímu období výrazně neliší.

2.4.1 EVROPSKÝ FOND REGIONÁLNÍHO ROZVOJE

Evropský fond regionálního rozvoje (European regional development fund, ERDF) je strukturální fond a zabývá se objemem finančních prostředků od svého založení (1974) stále největším fondem. Z jeho zdrojů jsou financovány projekty spadající do cílů Podpora rozvoje zaostávajících regionů a Podpora oblastí potýkajících se ze strukturalizací. [3]

2.4.2 EVROPSKÝ SOCIÁLNÍ FOND

Evropský sociální fond (European social fund, ESF) byl založen již v roce 1957 a je nejstarší strukturální fond. Má na starost sociální politiku a zaměstnanost Evropské unie. Zaměřuje se především na sociálně znevýhodněné skupiny, dlouhodobě nezaměstnané, mládež a ženy. [3]

2.4.3 FOND SOUDRŽNOSTI

Fond soudržnosti (Cohesion fund, CF) vznikl v roce 1993 a od té doby slouží jako fond k poskytování podpory na národní úrovni vybraným zemím, na přípravu na vstup o měnové unie. Poskytuje prostředky na investice do životního prostředí a dopravy. [3]

2.4.4 EVROPSKÝ ZEMĚDĚLSKÝ FOND PRO ROZVOJ VENKOVA

Cíle Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (European agricultural fund for rural development, EAFRD) jsou zvýšení konkurenceschopnosti zemědělství, lesnictví i potravinářství a rozvoj venkovských oblastí. [3]

2.4.5 EVROPSKÝ NÁMOŘNÍ A RYBÁŘSKÝ FOND

Evropský národní a rybářský fond (European maritime and fisheries fund, EMFF) je nově navrhnout pro období 2014–2020. Jeho cíle jsou pomoc rybářům při přechodu na program udržitelného rybolovu, přispívat na projekty, které se snaží o zkvalitnění života

v evropských pobřežních oblastech a vytvoření nových pracovních míst v jejich okolí.
[3]

3 ADMINISTRACE FONDŮ NA ÚZEMÍ ČESKÉ REPUBLIKY

V rámci regionální politiky musí Evropská unie reagovat na měnící se potřeby stávajících i nových členů EU, na vývoj ve světě a podobně. Proto došlo v novém období k několika razantním změnám. Zatímco v letech 2007–2013 bylo v České republice 26 operačních programů, které měly za úkol plnit cíle Konvergence, Konkurenceschopnost a zaměstnanost a Evropská územní spolupráce, v novém období to bude jen 18 operačních programů. Cíle pro období 2014–2020 jsou jen dva a to Investice pro růst a zaměstnanost a Evropská územní spolupráce. V minulém období bylo vyčleněno pro Českou republiku 26,7 miliard EUR na tyto cíle, kdežto v novém období se předpokládá s finančními prostředky ve výši 20,5 miliardy EUR.

3.1 REGIONÁLNÍ PROGRAMY ČESKÉ REPUBLIKY

Regionální programy se podle cílů dělí na několik oblastí, které jsou uvedeny dále.

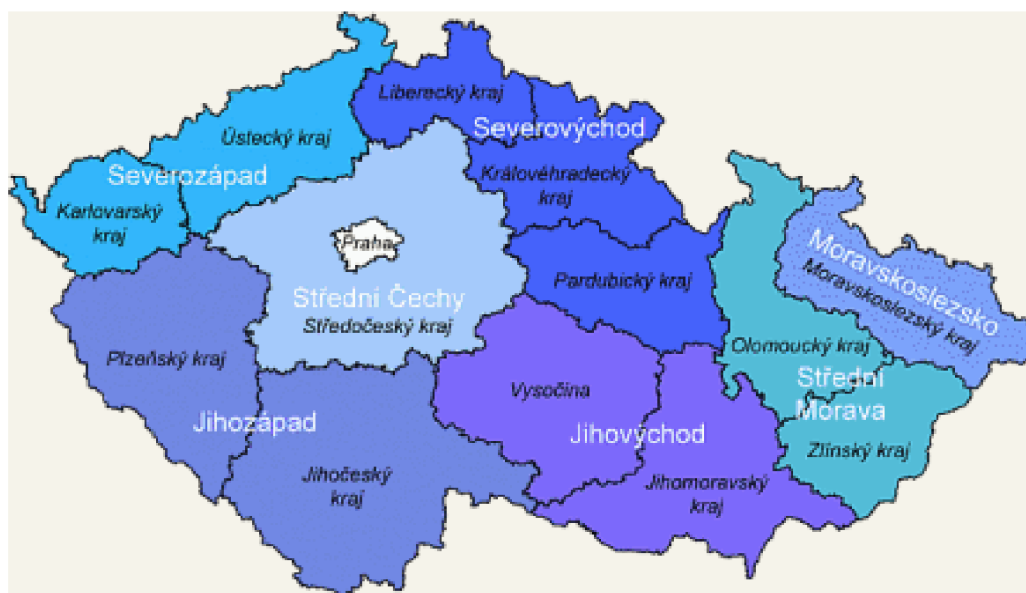
3.1.1 REGIONY SOUDRŽNOSTI ČESKÉ REPUBLIKY

Každý z členských států EU se ve své historii uchyloval k různým územně správním členěním, která se odvíjela od přirozeného rozdělení obyvatel, potřeb státní správy a podobně. Proto existuje v Evropské unii nepřehledné množství různých správních členění, a to byl pro efektivní využívání a rozdělování zdrojů značný problém. Nebylo možno vzájemně srovnávat různé statistické a ekonomické faktory regionů, které by poskytly objektivní údaje pro účely politiky hospodářské sociální soudržnosti (HSS). Proto vzniklo v Evropské unii regionální členění NUTS. Každý stát si rozdělil své území do tří úrovní podle počtu obyvatel a tímto se vytvořily statistické jednotky.

Tabulka 1 - Regionální členění NUTS

Úroveň	Doporučený minimální počet obyvatel	Doporučený maximální počet obyvatel
NUTS I	3 000 000	7 000 000
NUTS II	800 000	3 000 000
NUTS III	150 000	800 000

Největší zastoupení pro čerpání z fondů EU mají regiony na úrovni NUTS II, a přestože Česká republika byla tradičně dělená na kraje, tedy celky odpovídající úrovni pouze NUTS III, musely vzniknout celky větší. Proto vznikly tzv. regiony soudržnosti, které již svou velikostí odpovídají úrovni NUTS II. Tyto regiony soudržnosti jsou v České republice složeny povětšinou ze dvou krajů, ale jsou zde i výjimky jako Moravskoslezsko, Střední Čechy a jiné, které se skládají pouze z jednoho nebo Severovýchod, který je dokonce tvořen kraji třemi. [1]

Obrázek 1 - Rozložení ČR podle krajů a podle regionů soudržnosti

V období 2007–2013 byla Česká republika rozdělena do 8 regionů soudržnosti (viz Obrázek 1) [7]. Na každý region připadal jeden regionální operační program, spadající pod dohled Regionálním radám regionu soudržnosti a jejich úkolem byla administrace finančních prostředků, jejich rozdělování, dohled a kontrola nad plněním podmínek pro poskytnutí dotací. Od nového období 2014–2020 tyto jednotlivé regionální operační programy zanikly, ale regionální rady budou dále fungovat a pracovat na projektech,

kteří z minulého období stále pokračují. Vzhledem k tomu, že praktická část bakalářské práce je zaměřena na projekty z období 2007–2013, jsou zde uvedeny jednotlivé regionální operační programy. [1]

ROP NUTS II Severozápad – tento region soudržnosti se skládá z krajů Karlovarského a Ústeckého. Prioritní osy jsou regenerace a rozvoj měst, integrovaná podpora místního rozvoje, dostupnost a dopravní obslužnost, udržitelný rozvoj cestovního ruchu a technická asistence.

ROP NUTS II Moravskoslezsko – tento region soudržnosti se skládá pouze z kraje Moravskoslezského. Prioritní osy jsou regionální infrastruktura a dostupnost, podpora prosperity regionu, rozvoj měst, rozvoj venkova a technická pomoc.

ROP NUTS II Jihovýchod – tento region soudržnosti se skládá z krajů Jihomoravského a Vysočina. Prioritní osy jsou dostupnost dopravy, rozvoj udržitelného cestovního ruchu, udržitelný rozvoj měst a venkovských sídel a technická pomoc.

ROP NUTS II Severovýchod - tento region soudržnosti se skládá z krajů Libereckého, Královéhradeckého a Pardubického. Prioritní osy jsou rozvoj dopravní infrastruktury, rozvoj městských a venkovských oblastí, cestovní ruch, rozvoj podnikatelského prostředí a technická pomoc.

ROP NUTS II Střední Čechy - tento region soudržnosti se skládá pouze z kraje Středočeského. Prioritní osy jsou doprava, cestovní ruch, integrovaný rozvoj území, technická pomoc.

ROP NUTS II Střední Morava - tento region soudržnosti se skládá z krajů Olomouckého a Zlínského. Prioritní osy jsou doprava, integrovaný rozvoj a obnova regionu, cestovní ruch a technická pomoc.

ROP NUTS II Jihozápad - tento region soudržnosti se skládá z krajů Jihočeského a Plzeňského. Prioritní osy jsou dostupnost center, stabilizace a rozvoj měst a obcí, rozvoj cestovního ruchu a jako ve všech předchozích i zde technická pomoc.

Hlavní město Praha, které nesplňuje podmínku, že HDP nepřekročí 75 % průměru EU na obyvatele, nemohla čerpat z prostředků Cíle Konvergence, a proto čerpala z cíle Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost. Z tohoto důvodu Praha nepobírá takové prostředky jako zbytek republiky, ale i přes toto znevýhodnění má značnou ekonomickou dynamiku a nízkou nezaměstnanost. V období 2007–2013 byla Praha zařazena do dvou operačních programů a to: **OP Praha Konkurenceschopnost (OP PK)**, který byl financován z Evropského fondu pro regionální rozvoj, měl za cíl prostřednictvím investic do dopravní infrastruktury, životního prostředí, vědy, výzkumu a rozvoje podnikání zlepšit a zkvalitnit život Pražanů a **OP Praha**

Adaptabilita (OP PA), který byl zaměřen na podporu konkurenceschopnosti, boje proti sociálnímu vyloučení a vstupu na trh práce obyvatel Prahy. Cílem programu je podpořit profesní potenciál zaměstnanců, pomoci lidem, kterým ve vstupu na trh práce brání nějaká překážka a v neposlední řadě investovat do rozvoje škol, nových studijních programů a vzdělávání učitelů.

Stejně jako Regionální operační programy i operační programy Prahy se od nového období změní, a to na **OP Praha – pól růstu ČR** – mezi cíle tohoto programu patří využití kvalitního lidského a inovačního potenciálu v oblasti výzkumu, vývoje a inovací, podpora malých a středních podniků, energetické úspory a podpora posunu směrem k nízkouhlíkovému hospodářství, podpora vzdělávání a rovných příležitostí. OP Praha je navržen jako multifondový a jeho intervence budou podpořeny z Evropského sociálního fondu a Evropského fondu pro regionální rozvoj. [8]

3.1.2 TEMATICKÉ OPERAČNÍ PROGRAMY ČESKÉ REPUBLIKY

V minulém období bylo na území celé České republiky s výjimkou hlavního města Prahy vedeno 8 tematických operačních programů, které se věnovaly problémům přímo v dané oblasti a měly své vlastní tematické zaměření. Mezi tematické operační programy patřily:

OP Doprava – z tohoto programu byly financovány projekty investiční. Nejčastěji projekty, které se zabývaly infrastrukturou, modernizací železničních tratí, modernizací a rozšiřováním dálnic, rychlostních silnic i ostatních silnic první třídy. Dále také budováním obchvatů, v Praze rozšiřováním tratí metra apod. OP Doprava řídilo Ministerstvo dopravy.

OP Výzkum a vývoj pro inovace - z tohoto programu byly financovány projekty investiční. Řídícím orgánem tohoto programu je Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy a zaměřovalo se na renovaci stávajícího vybavení a investici do nových přístrojů, které pomohou v rozšíření a zkvalitnění výzkumné práce výzkumným institucím i vysokým školám.

OP Lidské zdroje a zaměstnanost - z tohoto programu byly financovány projekty neinvestiční. V tomto operačním programu bylo hlavním řídicím orgánem Ministerstvo práce a sociálních věcí, které se zaměřovalo na otázky v oblasti nezaměstnanosti, trhu práce a vzdělání. V neposlední řadě i na problémy s odloučenými sociálními a etnickými skupinami apod.

OP Technická pomoc – řídicím orgánem tohoto operačního programu bylo Ministerstvo pro místní rozvoj a staralo se o podporu řízení a implementace fondů EU v ČR.

Integrovaný operační program - z tohoto programu byly financovány projekty investiční. Tento operační program řídilo Ministerstvo pro místní rozvoj a zabývalo se podporou služeb informační společnosti, digitalizací vybraných datových zdrojů, modernizací a zvýšením technického zázemí zdravotnických zařízení a další.

OP Podnikání a inovace – z tohoto programu byly financovány projekty investiční. Cílem bylo podpořit začínající podnikatele, rozvoj podnikatelského prostředí, ochrana práv průmyslového vlastnictví, posílení vývojové a inovační kapacity podniků, podpora podnikatelských inkubátorů, infrastruktura pro rozvoj lidských zdrojů a mnoho dalšího. Řídicím orgánem zde bylo pro změnu Ministerstvo průmyslu a obchodu.

OP Životní prostředí – z tohoto programu byly financovány projekty investiční. Prostředky byly uvolňovány ze Státního fondu životního prostředí přes Ministerstvo životního prostředí a byly použity na výstavbu a renovaci čističek a úpraven vody, předpovědní povodňové služby, zlepšování ovzduší a řešení problému spojených s průmyslovými odpady a znečištěním.

OP Vzdělání pro konkurenceschopnost – z tohoto programu byly financovány projekty neinvestiční. Zde stejně jako v OP Výzkum a vývoj pro inovace bylo řídicím orgánem Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. Zaměření na nové vyučovací metody, zlepšení podmínek pro výzkum a celkově podporu studentů a učitelů ať už v oblasti ICT nebo v oblasti studia cizích jazyků bylo hlavním cílem tohoto programu.
[1]

I v této oblasti si nové období vyžádalo změnu a došlo k zeštíhlení. Proto budou nyní kladeny daleko větší nároky na provázanost a spolupráci mezi jednotlivými programy. V novém období to jsou tyto programy:

OP Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost – řídicím orgánem bude Ministerstvo průmyslu a obchodu.

OP Výzkum, vývoj a vzdělávání – program bude řídit Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy.

OP Doprava – program bude pro změnu řídit Ministerstvo dopravy.

OP Životní prostředí – Ministerstvo životního prostředí bude řídicím orgánem tohoto operačního programu.

OP Zaměstnanost – program si na starost vezme Ministerstvo práce a sociálních věcí.

OP Technická pomoc – a konečně technickou pomoc bude zaštit'ovat Ministerstvo pro místní rozvoj.

Cíle a zaměření jednotlivých operačních programů zůstávají i v tomto období podobné svým předchůdcům a dochází pouze k minimu změn. [1]

3.1.3 OPERAČNÍ PROGRAMY EVROPSKÉ ÚZEMNÍ SPOLUPRÁCE

V období 2007–2013 bylo několik druhů územní spolupráce. Operační programy na úrovni přeshraniční spolupráce, mezinárodní spolupráce, nadnárodní spolupráce a mnohé další. V novém období budou nové programy na tyto navazovat. V České republice je to 5 programů:

Česká republika - Polsko. Zde s polskou stranou spolupracuje Liberecký, Pardubický, Královehradecký, Moravskoslezský a Olomoucký kraj.

Stejně jako v programu ČR – Polsko Liberecký kraj spolupracuje i na programu **Svobodný stát Sasko – Česká republika** a spolu s ním kraj Karlovarský a Ústecký.

Druhý z programů s německou stranou je **Svobodný stát Bavorsko – Česká republika**, na kterém se společně podílejí Karlovarský, Jihočeský a Plzeňský kraj.

Rakousko – Česká republika. V tomto programu kooperují kraje Jihočeský, Jihomoravský a Vysočina.

Posledním z programů je program **Slovensko – Česká republika**. Tuto spolupráci zaštit'ují kraje Zlínský, Moravskoslezský a Jihomoravský.

Cílem **přeshraniční spolupráce** je i v tomto období, stejně jako v předešlém, podpora integrovaného regionálního rozvoje území tvořeného regiony úrovně NUTS 3 nacházejícími se podél státních hranic, společný rozvoj a zlepšení přístupu k informačním a komunikačním technologiím, výstavba a rozvoj stávající hraniční infrastruktury a napojení na vnitrostátní síť, přeshraniční protipovodňová a protipožární systémová opatření, rozvoj cyklotras a stezek a mnoho dalšího.

Česká republika se také zapojuje do programů **nadnárodní spolupráce**. V období 2014–2020 je to program nadnárodní spolupráce CENTRAL EUROPE a Danube. Cíle nadnárodní spolupráce jsou i v současném programovacím období koordinovaný rozvoj a řešení výzev společných pro nadnárodní oblasti tvořené úrovně NUTS II.

Na přeshraniční a nadnárodní spolupráci navazuje **spolupráce meziregionální**. Do programů meziregionální spolupráce jsou zapojeny všechny státy Evropské unie a Česká republika se aktivně zapojuje do všech programů této spolupráce. I nadále se v tomto období bude podílet na implementaci těchto programů. Meziregionální spolupráce obsahuje čtyři operační programy. Jedná se o programy ESPON, URBACT, INTERACT a INTERREG C. Slouží k podpoře výměny osvědčených postupů v oblasti inovací, energetické účinnosti, rozvoje měst, apod. [1]

OP Rybářství 2014–2020

Hlavním cílem programu je vytvořit udržitelnou a konkurenceschopnou akvakulturu, jejíž strategie bude postavena na inovacích, znalostech, konkurenceschopnosti a účinném využívání zdrojů. V České republice je hlavními cíli zajištění rovnoměrných dodávek sladkovodních ryb během celého roku za pomoci rozvoje udržitelného chovu ryb a rozvoje mimoprodukčních funkcí rybníků. Rozvoj tradičních a osvědčených forem rybníkářství, které zajišťují produkci kapra, je třeba udržet na stávající úrovni a přidat moderní intenzivní chovné systémy pro zajištění produkce ryb během celého roku. V neposlední řadě je snaha operačního programu o propagaci a podporu konzumace ryb, podpora výzkumu v oblasti rybníkářství a vývoj nových produktů a technologií.

Program rozvoje venkova

Tento program je určen k čerpání dotací z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova. Má za úkol mimo jiné snahu o zlepšení životního prostředí, zachování a obnovu ekosystému souvisejících se zemědělstvím a lesnictvím, dále podporu účinnějšího využívání zdrojů v těchto odvětvích. Vytvoření podmínek pro růst konkurenceschopnosti lesnických potravinářských a zemědělských podniků je samozřejmostí. Z programu rozvoje venkova budou také podporovány ekonomické aktivity ve venkovském prostoru s cílem vytvářet nová pracovní místa a zvýšit hospodářský rozvoj. [5]

3.2 PROJEKTY FINANCOVANÉ Z OP

V rámci OP se mohou o veřejnou podporu v rámci operačních programů ucházet následující přesně definovaní žadatele, kteří musejí zpracovat poměrně podrobnou dokumentaci žádosti o tyto finanční zdroje. Jednou z nejdůležitějších kapitol žádosti o dotační zdroje je rozpočet projektu. Rozpočty projektu a administrace jejich jednotlivých nákladových položek se řídí mimo jiné také podle základní charakteristiky projektu, zda je projekt investiční nebo neinvestiční. **Neinvestiční projekty** jsou převážně zaměřeny na podporu služeb v oblastech cestovního ruchu a technické pomoci, dále také na aktivity jako například rekvalifikace vzdělání, sociální služby a

organizace volnočasových aktivit. Naopak **investiční projekty** se zabývají výstavbou a nákupem nemovitostí, nových strojů a technologií. Jedná se především o investice do dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku a o jejich případné technické zhodnocení. Tato bakalářská práce je zaměřena na analýzu výdajů investičních projektů. Z tohoto důvodu je následující kapitola zacílena přímo na tuto oblast.

4 CELKOVÉ VÝDAJE INVESTIČNÍCH PROJEKTŮ

Investiční projekty jsou tvořeny několika druhy výdajů, a to výdaji způsobilými, díky nimž lze čerpat dotace od poskytovatelů, a výdaji nezpůsobilými, na které dotace uplatnit nelze, a proto je příjemce musí hradit z vlastních zdrojů.

4.1 DŮLEŽITÉ POJMY INVESTIČNÍCH PROJEKTŮ

Poskytovatel a příjemce podpory jsou hlavními aktéry na poli investičních projektů. Mezi sebou uzavírají právní akt o poskytnutí podpory. Tyto jednotlivé pojmy budou rozebrány podrobněji níže.

4.1.1 POSKYTOVATEL PODPORY

Poskytovatel podpory je orgán, který může poskytnout dotaci nebo jinou finanční pomoc z veřejných zdrojů. Jedná se především o ústřední orgány státní správy nebo jiné subjekty, které jsou určeny zákonem a řídí se zákony č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů nebo podle zákona č. 256/2000 Sb., o Státním zemědělském intervenčním fondu a o změně některých dalších zákonů a v neposlední řadě podle zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů. [4]

4.1.2 PŘÍJEMCE PODPORY

Příjemcem podpory může být soukromý nebo veřejný subjekt, který obdrží schválenou finanční dotaci z veřejných zdrojů. Příjemce dotaci získá pouze při splnění podmínek, jenž přijímá od poskytovatele podpory, v právním aktu o poskytnutí podpory a při doložení veškerých potřebných dokumentů. [2]

4.1.3 PRÁVNÍ AKT O POSKYTNUTÍ PODPORY

Dokument, v němž je ratifikováno poskytnutí podpory mezi příjemcem a poskytovatelem podpory se nazývá právní akt o poskytnutí podpory. V tomto dokumentu jsou sepsány veškeré podmínky o poskytnutí podpory. Podle charakteru poskytovatele a příjemce může mít tento právní akt několik forem např. smlouva o

poskytnutí dotace, smlouva o financování, dohoda o financování, rozhodnutí o poskytnutí dotace atd. [4]

4.2 ZPŮSOBILÉ VÝDAJE INVESTIČNÍCH PROJEKTŮ

Aby projekty mohly být profinancovány, musí žadatel dostatečně prokázat, že daný výdaj splňuje všechny podmínky, které jsou dány – čili je to výdaj způsobilý. Způsobilý výdaj je tedy takový výdaj, který je v souladu s právními předpisy a odpovídá české a evropské legislativě. Dále je v souladu s pravidly programu a podmínkami podpory, musí být přiměřený (tzn. odpovídat cenám v místě a čase obvyklým) a musí být v souladu s principy hospodárnosti, účelnosti a efektivnosti. Aby byl výdaj způsobilý, musí také vzniknout a být uhrazen příjemcem podpory v období od 1. 1. 2014 nebo ode dne předložení programu Evropské komisi, podle toho, co nastane dřív, do 31. 12. 2022. Musí mít také vazbu na podporovaný region vyjma ESF a EÚS a také musí být řádně identifikovatelný, prokazatelný a doložitelný. Všechny tyto podmínky musejí být splněny zároveň, pokud některá z těchto podmínek splněná nebude, nelze tento výdaj považovat za způsobilý. V následující tabulce 2 jsou uvedena základní hlediska způsobilosti výdajů.

Tabulka 2 - Podmínky pro způsobilost výdaje

Hledisko způsobilosti výdaje	Podmínky způsobilosti výdaje
I. Věcná způsobilost výdaje	Soulad s právními předpisy, pravidly programu a podmínkami podpory.
II. Přiměřenost výdaje	Jeho výše je výsledkem optimálního vztahu mezi její hospodárností, účelností a efektivností.
III. Časová způsobilost výdaje	Vznik a úhrada příjemcem od 1. 1. 2014 nebo ode dne předložení programu Evropské komisi, podle toho, co nastalo dříve, do 31. 12. 2022.
IV. Místní způsobilost výdaje	Vazba na podporovaný region vyjma ESF a EÚS.
V. Vykázání výdaje	Identifikovatelný, prokazatelný a doložitelný výdaj.

4.2.1 VĚCNÁ ZPŮSOBILOST VÝDAJE

K věcné způsobilosti výdaje je zapotřebí splnění těchto dvou podmínek:

- realizace v souladu s právními předpisy
- splnění pravidel programu a podmínek podpory

Soulad s právními předpisy

Všechny výdaje musí splňovat právní předpisy, mezi které jsou řazeny jak právní předpisy Evropské unie, tak právní předpisy České republiky, ale i mezinárodní smlouvy, které jsou součástí právního řádu České republiky. Mezi zákony, které bývají v této souvislosti nejčastěji porušovány, patří **zákon č. 218/2000 Sb., O rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů**, ve znění pozdějších předpisů, resp. zákon č. 250/2000 Sb., **O rozpočtových pravidlech územních rozpočtů**, ve znění pozdějších předpisů zákon č. 137/2006 Sb., **O veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů** nebo zákon č. 563/1991 Sb., **O účetnictví**, ve znění pozdějších předpisů.

Dodržení pravidel programu a podmínek podpory

Způsobilý může být pouze výdaj, jenž splňuje veškerá pravidla pro daný program a přitom splňuje i podmínky, které jsou určeny právním aktem o poskytnutí podpory. Ten je uzavřen mezi poskytovatelem a příjemcem podpory. Specifikace jednotlivých programů se od sebe velmi liší, a proto poskytovatel podpory většinou určuje konkrétní podmínky způsobilosti výdaje a také je povinen zaručit, aby zájemci o podporu mohli být srozumitelně a jasně informováni o podmínkách způsobilosti výdajů. Poskytovatel je navíc oprávněn zúžit věcnou způsobilost výdaje, omezit časovou způsobilost, stanovit finanční limity způsobilosti apod. [4]

4.2.2 PŘIMĚŘENOST VÝDAJE

Hospodárnost, účelnost a efektivnost jsou tři základní podmínky, které jsou důležité pro dosažení přiměřenosti výdaje.

Hospodárnost

Hospodárnost je způsob využití prostředků, díky němuž je možno s co nejnižšími vynaloženými prostředky dosáhnout stanovených cílů a přitom dodržet odpovídající kvalitu plnění.

Účelnost

Účelnost je způsob využití prostředků, který je schopen zajistit optimální míru dosažení cílů při plnění stanovených úkolů.

Efektivnost

Efektivnost je způsob využití prostředků, kterým je možno dosáhnout nejvyššího rozsahu kvality a přínosu plněných úkolů ku objemu prostředků, které byly vynaloženy na jejich provedení. K tomuto účelu je možno porovnat informace z jiné organizace nebo ze standardu obvyklých v dané zemi nebo Evropské unii. [4]

4.2.3 ČASOVÁ ZPŮSOBILOST VÝDAJE

Výdaj je způsobilý z hlediska času jen tehdy, pokud skutečně vznikl a byl uhrazen příjemcem do určitého data. V programovém období 2014–2020 se jedná o období od 1. ledna 2014 nebo ode dne předložení programu Evropské komisi, podle toho, co nastane dříve, do 31. prosince 2022. Jestliže byl projekt fyzicky dokončen před předložením žádosti, a to bez ohledu na to zda příjemce provedl všechny související platby či nikoliv, nemůže být poskytovatelem podpory uznán. Všeobecným principem je požadavek na to, aby náklad skutečně vznikl v průběhu realizace projektu a aby úhrada za výdaj byla provedena v období mezi počátkem a koncem data způsobilosti. Poskytovatelé jsou oprávněni zvolit přísnější kritéria pro počáteční a konečné datum způsobilosti výdajů. V okamžiku, kdy příjemce reálně vynaloží zdroje, vzniká náklad. Se vznikem nákladu je spojen nárok na odpovídající plnění. Vždy je třeba ale posoudit, jestli se náklad vztahuje k období realizace nebo jestli tento náklad již v okamžiku vzniku patří do období udržitelnosti výstupu. Výdaje, které vzniknou po dokončení realizace projektu, již nejsou způsobilé. Úhradu výdaje lze definovat jako skutečné převedení finančních prostředků mezi dvěma ekonomickými subjekty, jako příklad lze uvést převod peněz prostřednictvím bankovního účtu nebo platbu za zboží apod. [4]

4.2.4 MÍSTNÍ ZPŮSOBILOST VÝDAJE

Za způsobilý výdaj, z pohledu místní způsobilosti výdaje, lze považovat takový výdaj, který je realizován na území, na kterém se vztahuje program, v jehož rámci je podporován. Výjimku tvoří programy, které jsou financovány z fondů ESF a EÚS. Projekty je možno realizovat mimo území daného programu pouze za splnění těchto podmínek, které se dělí podle místa provedení.

Na území Evropské unie:

- projekt musí být realizován ve prospěch území daného programu
- výše příspěvku podpory nesmí přesáhnout částku, která je stanovená v unijní legislativě
- projektu musí být dán výslovný souhlas monitorovacího výboru

- při realizaci projektu musí být dodrženy veškeré povinnosti v oblastech řízení, kontroly a auditu, které jsou v unijní legislativě uvedeny

Mimo území Evropské unie:

- projekt musí být realizován ve prospěch programu daného území
- při realizaci projektu musí být dodrženy veškeré povinnosti v oblastech řízení, kontroly a auditu, které jsou v unijní legislativě uvedeny
- realizace je možná pouze v případě technické pomoci nebo propagační činnosti

Pro Evropský sociální fond a operační programy Evropské územní spolupráce tyto podmínky neplatí. Jak ESF tak i EÚS mají podmínky specifické a ty jsou definovány v *Narižení k ESF* a v *Narižení k Evropské územní spolupráci*. [4]

4.2.5 VYKÁZÁNÍ ZPŮSOBILOSTI VÝDAJE

Všichni, kdo požadují některou z dotací EU, musí doložit způsobilé výdaje, které budou nárokovat některým z účetních dokladů. Bez tohoto dokladu je jakýkoliv výdaj považován za nezpůsobilý. Existuje ovšem režim daný možnostmi zjednodušeného vykazování výdajů, kde se dodávají podklady potřebné pro kontrolu, že vše potřebné pro přiznání podpory bylo provedeno. Další výjimkou jsou nároková opatření v Programu rozvoje venkova.

Úplné vykazování výdaje

Pro vykázaní skutečně vzniklých a uhrazených výdajů skrze jejich doložení účetním, daňovým či jiným dokladem se určuje výše způsobilých výdajů pro příspěvek v oblasti úplného vykazování výdaje. Přesná pravidla si stanoví poskytovatel podpory pomocí metodických pravidel, která nechá dostupná. Pro případy, kdy se operace nebo projekt, který je součástí operace, provádí výhradně prostřednictvím zadávání veřejných zakázek na stavební práce, dodávky nebo služby, je povinnost úplně vykázat výdaj pomocí účetních, daňových nebo některým z ostatních dokladů.

Zjednodušené vykazování výdaje

Zjednodušené vykazování výdaje můžeme rozdělit na tři metody:

- standartní rozsah jednotkových nákladů
- jednorázové částky příspěvku z veřejných zdrojů nepřesahující 100 000 EUR
- financování pevnou sazbou, která se určí za použití procentního podílu z jedné nebo více stanovených kategorií nákladů

Použitím zjednodušeného vykazování se stanoví určitá úroveň nákladů, z nichž se určí výše způsobilých výdajů. Výdaje, které jsou vykázané jakýmkoliv z těchto

zjednodušených způsobů, jsou prokázány stejně jako výdaje, které jsou doloženy některým z dokladů, ať už se jedná o doklad účetní nebo daňový. [4]

4.3 NEZPŮSOBILÉ VÝDAJE INVESTIČNÍCH PROJEKTŮ

Tak jako mají investiční projekty výdaje způsobilé, mají i výdaje nezpůsobilé. Nezpůsobilý výdaj je výdaj takový, který z určitých důvodů nemůže být financován z dotačních zdrojů. Nejčastěji jsou to důvody jako nesoulad s příslušnými předpisy Evropské unie a s pravidly, stanovenými jednotlivými národními orgány, které o rozdělování těchto dotací rozhodují. V neposlední řadě jsou to také různá pravidla, která stanovují příslušní poskytovatelé podpory v podmínkách právního aktu o poskytnutí podpory.

Při vytváření rozpočtu pro projekt je třeba rozdělit výdaje na způsobilé a nezpůsobilé kvůli tomu, že nezpůsobilé výdaje není možno hradit z dotačních zdrojů a je nutné, aby příjemce měl dostatečné množství vlastních prostředků na pokrytí těchto nákladů.

V oblasti mezd mezi nezpůsobilé výdaje patří například mzdové náklady zaměstnanců, které v daném místě, oboru a čase přesáhnou obvyklou hodnotu, která je pro ně typická. Dále se zde řadí náklady, které nejsou zaměstnavatelé svým zaměstnancům povinni vyplácet jako například dary, poukázky, stravenky apod. V oblasti materiálů mezi nezpůsobilé výdaje patří běžné provozní a režijní výdaje a v oblasti podpory jsou to především výdaje spojené s účinkováním na kulturních akcích, náklady na stravné, pohoštění, reprezentaci a ubytování, dotisk již zhotovených propagačních materiálů bez změny, která je svým charakterem podstatná, dále náklady na skladování těchto materiálů. V oblasti poradenství jsou nezpůsobilé výdaje veškeré výdaje, které přesáhnou stanovenou částku 100 000 Kč za celý projekt. Procentuální dohody nebo dohody pouze na konečnou částku bez podrobnějšího rozvedení nemohou být považovány za způsobilé. [2]

Obecně lze tedy konstatovat, že nezpůsobilý výdaj je výdaj takový, který není striktně vymezen jako způsobilý. A nyní přichází praktická část, ve které budou jednotlivé nezpůsobilé výdaje rozvedeny a budou zde zmíněny další možnosti, při kterých dochází ke krácení dotací, které byly v původním rozpočtu schváleny.

5 PRAKTICKÁ ČÁST

Tato část bakalářské práce je zaměřena na identifikaci způsobilých a nezpůsobilých výdajů investičních projektů, které byly realizovány na území regionu soudržnosti NUTS2 Jihovýchod a které byly podpořeny v minulém programovém období Regionální radou regionu soudržnosti Jihovýchod. Dále byl na omezeném vzorku projektů analyzován vliv nezpůsobilých výdajů na celkovém čerpání dotací. K tomuto účelu bylo využito 5 projektů, v nichž byly porovnány celkové výdaje na projekt s výdaji způsobilými i nezpůsobilými a jinými sankcemi (např. penále), které byly žadatelům o dotace uděleny.

5.1 PŘÍPADOVÁ STUDIE 1 – REKONSTRUKCE MATEŘSKÉ ŠKOLY

Projekt 1: Mateřská škola Bratří Pelíšků – Stavební úpravy rekonstrukce a dostavba

Žadatel: Statutární město Brno, Dominikánské náměstí 196/1 602 00 Brno

Poskytovatel: Regionální rada regionu soudržnosti Jihovýchod, Kounicova 13, 602 00 Brno

Předmětem plnění tohoto projektu je v první řadě zvýšení kapacity mateřské školy, které bude dosaženo přístavbou a nadstavbou. Dále bude provedena výměna oken, izolace střešních plášťů a různé vnitřní úpravy. Pro osoby se sníženou schopností pohybu bude určitá část školy zpřístupněna jako bezbariérová.

Plánované celkové výdaje, které byly na projekt schváleny, jsou uvedeny v tabulce 3. Výdaje jsou rozděleny na způsobilé a nezpůsobilé. Jiné peněžní příjmy v tomto projektu předpokládány nebyly.

Tabulka 3 - Plánovaný finanční rámec projektu 1

Plánovaný finanční rámec projektu	Kč
Předpokládané celkové výdaje	11 888 730,00
Předpokládané celkové nezpůsobilé výdaje	1 118 192,00
Předpokládané celkové způsobilé výdaje	10 770 538,00
Předpokládané jiné peněžní příjmy	0,00

V další tabulce je shrnuto, jakou částku bude pro tento projekt možno čerpat ve formě dotace a kolik peněz je předpokládáno jako vlastní spolufinancování.

Tabulka 4 - Způsob financování projektu 1

Druh podpory	Výše příspěvku v Kč	Podíl na celkových způsobilých výdajích v %
Příspěvek ze strukturálního fondu ERDF	8 688 999,99	80,67
Podíl křížového spolufinancování (max. 10 % způsobilých výdajů)	0,00	0,00
Příspěvek z národních veřejných zdrojů (RRJ)	0,00	0,00
Vlastní spolufinancování	2 081 538,01	19,32
Celkové způsobilé výdaje	10 770 538,00	100,00

5.1.1 POCHYBENÍ PŘÍJEMCE PŘI ČERPÁNÍ DOTACE

Při pravidelných kontrolách, které musejí být prováděny v určených intervalech, bylo na místě zjištěno několik pochybení. Proto tyto položky byly přesunuty mezi nezpůsobilé výdaje. Jednalo se buď o duplicitní výdaje, nebo o položky lišící se ve skutečném provedení od fakturace.

Tabulka 5 - Nezpůsobilé výdaje projektu 1

Název položky	Důvod nezpůsobilosti	Cena položky
vnitřní parapet oken, komplet	Duplicita	18 078 Kč bez DPH
vnitřní dveře požární, požární uzávěry povrch. úprava komaxit 3ks	rozpor fakturace se skutečným provedením	53 760 Kč bez DPH
dveře kovové 80x197 1ks	rozpor fakturace se skutečným provedením	4 730 Kč bez DPH
dveře kovové 60x197 1ks	rozpor fakturace se skutečným provedením	4 510 Kč bez DPH
montáž vaničky sprchové 1ks	rozpor fakturace se skutečným provedením	536 Kč bez DPH
montáž koutu sprchové 1ks	rozpor fakturace se skutečným provedením	683 Kč bez DPH
sprchový kout dětský + vanička 1ks	rozpor fakturace se skutečným provedením	11 330 Kč bez DPH

Celkové nezpůsobilé výdaje činí 93 627,- bez DPH.

Z výše uvedených prohrašků lze vidět, že většina nezpůsobilých výdajů byla zaviněna tím, že se na faktuře za určitý úkon, či věc nacházel jiný produkt, než byl při kontrole přímo na místě provádění projektu objeven. Jeden výdaj byl také duplicitní, a proto byl přesunut mezi nezpůsobilé. Je zde vidět, že celková částka za nezpůsobilé výdaje nepřesáhla ani 100 000 Kč bez DPH a nijak markantně se nepromítla do plánovaného finančního rámce projektu. Daleko zásadnější byla korekce, která byla za pochybení udělena.

Kromě nezpůsobilých výdajů byla v tomto projektu udělena i korekce. Finanční korekce způsobilých výdajů, která byla udělena v tomto konkrétním případě, činila 25 %. Byla udělena z důvodu pochybení ve výběrovém řízení na stavební práce. Z předloženého dokladu nebylo zřejmé, zda profil zadavatele odpovídal požadavkům stanovených

zákonem a jeho prováděcím předpisům. U použitého profilu zadavatele nebyla adresa uvedena ve Věštníku veřejných zakázek, a proto je profil nedostupný. Dále také zadavatel nezajistil přístup k části dokumentace o zakázce, která byla uveřejněna na profilu zadavatele a tak nebylo možno prozkoumat správnost postupu. Korekce byla vyměřena u veškerých stavebních prací a to v celkové výši 2 651 152,55 Kč.

5.1.2 KONEČNÁ BILANCE PŘÍPADOVÉ STUDIE 1

Celkové výdaje byly dle příjemce vyčísleny na 11 953 101,50 Kč. Nezpůsobilé výdaje činily 1 214 539,30 Kč. Korekce, která byla udělena pracovníky regionální rady, byla vyčíslena na 2 543 263,68 Kč. Mezi nezpůsobilé výdaje bylo při kontrole přesunuto několik položek o celkové výši 113 288,87 Kč. Z tohoto důvodu byla konečná částka stanovená jako základ pro vypočítání dotace vyčíslena na 8 082 009,65 Kč. Přehledně je vše uvedeno v tabulce 6.

Tabulka 6 - Kompletní přehled výdajů projektu 1

Výdaje	Částka
Předpokládané výdaje projektu	11 888 730,00 Kč
Celkové výdaje skutečné dle příjemce	11 953 101,50 Kč
- z toho nezpůsobilé	1 214 539,30 Kč
- z toho způsobilé	10 738 562,20 Kč
Přesunuto mezi nezpůsobilé	113 288,87 Kč
Korekce	2 543 263,68 Kč
Celkové způsobilé výdaje dle RRJ	8 082 009,65 Kč

5.2 PŘÍPADOVÁ STUDIE 2 – PŘESTUPNÍ UZEL

Projekt 2: Přestupní uzel Bučovice, Žel. st.

Žadatel: Správa a údržba silnic Jihomoravského kraje, příspěvková organizace kraje, Žerotínovo náměstí 3/5, Brno 601 82

Poskytovatel: Regionální rada regionu soudržnosti Jihovýchod, Kounicova 13,602 00 Brno

Předmětem plnění tohoto projektu je vybudování nového přestupního terminálu pro integrovaný dopravní systém Jihomoravského kraje (IDS JMK). Tento terminál bude vybudován v Bučovicích v okrese Vyškov a bude umístěn v blízkosti železniční trati Brno – Uherské Hradiště. Dále budou upraveny části místních komunikací a na nich budou zhotoveny čtyři autobusové zastávky, parkoviště, přístřešky pro cestující, přístřešky pro odstavení jízdních kol, v terminálu bude umístěn panel s informacemi IDS a v neposlední řadě budou opraveny přístupové chodníky k terminálu.

Předpokládané celkové výdaje vynaložené na tento projekt jsou shrnuty v tabulce 7. Výdaje jsou rozděleny na způsobilé, nezpůsobilé a jiné peněžní příjmy.

Tabulka 7 - Plánovaný finanční rámec projektu 2

Plánovaný finanční rámec projektu	Kč
Předpokládané celkové výdaje	15 975 305,23
Předpokládané celkové nezpůsobilé výdaje	171 360,00
Předpokládané celkové způsobilé výdaje	15 803 945,23
Předpokládané jiné peněžní příjmy	0,00

Plánované rozdělení podpory je podrobně zachyceno v tabulce 8. Kromě procentuálního rozdělení jsou zde uvedeny i přesné předpokládané hodnoty dotací i vlastního spolufinancování, které bylo v tomto případě řešeno úvěrem.

Tabulka 8 - Způsob financování projektu 2

Druh podpory	Výše příspěvku v Kč	Podíl na celkových způsobilých výdajích v %
Příspěvek ze strukturálního fondu ERDF	13 433 353,45	85,00
Podíl křížového spolufinancování (max. 10 % způsobilých výdajů)	0,00	0,00
Příspěvek z národních veřejných zdrojů (RRJ)	1 185 295,89	7,50
Vlastní spolufinancování	1 185 295,89	7,50
Celkové způsobilé výdaje	15 803 945,23	100,00

5.2.1 POCHYBENÍ PŘÍJEMCE PŘI ČERPÁNÍ DOTACE

Při zadávání zakázky pro nákup elektrického informačního panelu porušil příjemce pravidla Regionální rady Jihovýchod tím, že neoslovil dostatečné množství dodavatelů tak, jak mu ukládá povinnost v Příručce pro žadatele a příjemce verze 1.3 a použil hodnotící kritéria, která byla v rozporu se zákonem č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů. Tímto se příjemce dopustil **porušení rozpočtové kázně** dle ust. § odst. 2 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění, pozdějších předpisů, tím, že porušil podmínky poskytnutí dotace a neoprávněně použil peněžní prostředky Regionální rady regionu soudržnosti Jihovýchod ve výši 13 178 455,51 Kč. Porušení zákona spočívalo v použití hodnotících kritérií, uvedených ve výzvě k podání nabídky, jenž byly v rozporu se zákonem o veřejných zakázkách, dále v nedostatečném zdůvodnění vah hodnocených subkritérií hodnotících kritérií a opravě nabídkové ceny ze strany hodnotící komise. Podle uvedených skutečností je rozhodnuto, že zvolený postup mohl mít vliv na výběr nejvhodnější nabídky. Tímto příjemce porušil povinnost uvedenou v odstavci 3 Smlouvy o poskytnutí dotace a neoprávněně tak využil prostředky ve výši 12 978 669,38 Kč. V rámci nákupu elektronického informačního panelu příjemce vyzval k podání nabídky jen jednoho uchazeče, i když podle pravidel RRJ měl v platné

verzi Příručky pro žadatele a příjemce vyzvat minimálně tři uchazeče. Díky tomuto jednání neoprávněně příjemce využil prostředky poskytované dotací ve výši 199 786,13 Kč.

Příjemce podpory se proti rozhodnutí RRJ odvolal s odůvodněním:

Zakázka elektronický informační panel – zde příjemce postupoval podle nejnovější metodické příručky verze 1.4, i když měl postupovat v souladu s pravidly platnými v době podpisu smlouvy, tedy příručkou verze 1.3.

Zakázka přestupní uzel Bučovice, žel. st. – podle příjemce bylo použití hodnotících kritérií uvedených ve výzvě podání nabídky: lze matematicky prokázat, že problematické kritérium nemohlo při své váze 4,5 % reálně ovlivnit pořadí nabídek, totéž platí o nedostatečném zdůvodnění přidělených hodnot u téhož kritéria, stejně jako opravě chyby v součtu u jedné z nabídek, která nebyla nejvýhodnější. Proto všechny tři vytýkaná pochybení neměla vliv na vybírání nejvhodnější nabídky.

Po tomto odvolání RRJ prominula část odvodu a vyčíslila konečnou výši odvodu na částku 1 497 654 Kč. Proti tomuto rozhodnutí se již příjemce nemohl odvolat a musel tuto částku uhradit.

5.2.2 KONEČNÁ BILANCE PŘÍPADOVÉ STUDIE 2

V tomto projektu bylo hlavním důvodem krácení porušení rozpočtové kázně. Konečná výše odvodu činila 1 497 654 Kč. Dalším, nicméně zanedbatelným důvodem krácení byla korekce, která byla udělena v procentuální sazbě a činila 2 % z částky 35 521,5 Kč. Korekce byla udělena za nevymezení hodnotících kritérií u výroby billboardů a pamětních desek.

Tabulka 9 - Kompletní přehled výdajů projektu 2

Výdaje	Částka
Předpokládané výdaje projektu	15 975 305,23 Kč
Celkové výdaje skutečné dle příjemce	15 804 671,41 Kč
- z toho nezpůsobilé	186 350,69 Kč
- z toho způsobilé	15 618 320,72 Kč
Odvod do rozpočtu RRJ	1 497 654,00 Kč
Korekce	710, 43 Kč
Celkové způsobilé výdaje dle RRJ	14 119 956,29 Kč

5.3 PŘÍPADOVÁ STUDIE 3 – VÝSTAVBA TĚLOCVIČNY

Projekt 1: Výstavba tělocvičny ZŠ a MŠ Brno, Zeiberlichova 49

Žadatel: Statutární město Brno, Dominikánské náměstí 196/1 602 00 Brno

Poskytovatel: Regionální rada regionu soudržnosti Jihovýchod, Kounicova 13, 602 00 Brno

V tomto projektu je hlavním předmětem plnění výstavba tělocvičny, která je situována při západní fasádě přilehlé stávající základní školy. Její rozměry jsou 18 x 32m a výška přibližně 7 metrů. Tělocvična se skládá z jednopodlažní části vlastní tělocvičny a přilehlé dvoupodlažní části se zázemím. Celý objekt je zapuštěn do terénu a vstup je z horního podlaží. Součástí je nářad'ovna, šatny, kabinet a sociální zařízení. Tělocvična bude splňovat parametry pro hru odbíjené, dále bude vybavena pro gymnastiku a další míčové hry.

Předpokládaný finanční plán projektu je podrobně shrnut v tabulce 10.

Tabulka 10 - Plánovaný finanční rámec projektu 3

Plánovaný finanční rámec projektu	Kč
Předpokládané celkové výdaje	17 532 077,40
Předpokládané celkové nezpůsobilé výdaje	2 084 597,40
Předpokládané celkové způsobilé výdaje	15 447 480,00
Předpokládané jiné peněžní příjmy	0,00

V tabulce 11 je vypsán způsob financování projektů. Způsobilé výdaje jsou procentuálně rozděleny podle toho, jestli jsou financovány z vlastních zdrojů, nebo jaká je předpokládaná finanční i procentuální výše dotace.

Tabulka 11 – Způsob financování projektu 3

Druh podpory	Výše příspěvku v Kč	Podíl na celkových způsobilých výdajích v %
Příspěvek ze strukturálního fondu ERDF	11 184 720,20	72,40
Podíl křížového spolufinancování (max. 10 % způsobilých výdajů)	0,00	0,00
Příspěvek z národních veřejných zdrojů (RRJ)	0,00	0,00
Vlastní spolufinancování	4 262 739,80	27,60
Celkové způsobilé výdaje	15 447 480,00	100,00

5.3.1 POCHYBENÍ PŘÍJEMCE PŘI ČERPÁNÍ DOTACE

V průběhu výběrového řízení na zhotovitele stavby tělocvičny příjemce pochybil tím, že zvolil jako nejvhodnější nabídku uchazeče, který pro nedodržení podmínek, uvedených

v zadávacím řízení, měl být vyloučen. Z tohoto důvodu byla příjemci udělena korekce ve výši 5 %. Dále se příjemce dopustil provinění proti pravidlům udělení dotace tím, že blíže nespecifikoval náplň určitých položek rozpočtu. Jednalo se konkrétně o výpomoc pro řemesla a nedostatečné popsání skladby střech a podlah. Za to byla udělena korekce ve výši 0,87 %. Vzhledem k tomu, že se při dvojnásobném krácení na jednu položku uděluje vždy korekce vyšší, tak v tomto případě byly příjemci kráceny způsobilé výdaje o 5 %. Celková částka krácení činí 771 409,56 Kč.

5.3.2 KONEČNÁ BILANCE PŘÍPADOVÉ STUDIE 3

Jediným důvodem ke změně výše dotace byly v tomto projektu korekce, které byly uděleny ve výši 5 % na veškeré stavební práce. Dále byla výše způsobilých výdajů snížena o částku 1 551 471,12 Kč, která vznikla vedlejšími příjmy projektu. Proto celkové způsobilé výdaje uznané RRJ byly vyčísleny na 13 205 510,52 Kč. Vše podrobně shrnuto v tabulce 12.

Tabulka 12 – Kompletní přehled výdajů projektu 3

Výdaje	Částka
Předpokládané výdaje projektu	17 532 077,40 Kč
Celkové výdaje skutečné dle příjemce	17 048 614,20 Kč
- z toho nezpůsobilé	1 520 223,00 Kč
- z toho způsobilé	15 528 391,20 Kč
Příjmy projektu	1 551 471,12 Kč
Korekce	771 409,56 Kč
Celkové způsobilé výdaje dle RRJ	13 205 510,52 Kč

5.4 PŘÍPADOVÁ STUDIE 4 – ROZŠÍŘENÍ MATEŘSKÉ ŠKOLY

Projekt 1: Rozšíření MŠ Rousínov

Žadatel: Město Rousínov, Sušilovo náměstí 84/56, 683 01 Rousínov

Poskytovatel: Regionální rada regionu soudržnosti Jihovýchod, Kounicova 13, 602 00 Brno

Hlavním cílem projektu je navýšení kapacity MŠ z důvodu stále se zvyšujícího zájmu o místo v mateřské škole a s tím spojené odmítnutí některých zájemců. Současná kapacita 207 míst je nedostatečná, proto se počítá s navýšením o 2 třídy, každá pro 28 dětí. Pro zbudování přístavby je vyhrazena část současné zahrady, která je ve vlastnictví příjemce podpory. Pro rozšíření zahrady budou využity prostory, které sousedí se stávající zahradou a jdou taktéž v majetku zřizovatele MŠ.

V následující tabulce 13 jsou zachyceny předpokládané způsobilé a nezpůsobilé výdaje projektu. Pro tento projekt se nepočítá s žádnými peněžními příjmy a celkové předpokládané výdaje jsou 9 357 171,00 Kč.

Tabulka 13 – Plánovaný finanční rámec projektu 4

Plánovaný finanční rámec projektu	Kč
Předpokládané celkové výdaje	9 357 171,00
Předpokládané celkové nezpůsobilé výdaje	864 958,00
Předpokládané celkové způsobilé výdaje	8 492 213,00
Předpokládané jiné peněžní příjmy	0,00

V tomto projektu se počítá s vlastním spolufinancováním ve výši 30 %. Tyto finance jsou odsouhlaseny v rozpočtu města. Dotace ze strukturálního fondu je předpokládána ve výši 5 944 548,60 Kč, což tvoří 70 % celkových způsobilých výdajů projektu. Podrobně je vše zachyceno v tabulce 14 níže.

Tabulka 14 – Způsob financování projektu 4

Druh podpory	Výše příspěvku v Kč	Podíl na celkových způsobilých výdajích v %
Příspěvek ze strukturálního fondu ERDF	5 944 548,60	70,00
Podíl křížového spolufinancování (max. 10 % způsobilých výdajů)	0,00	0,00
Příspěvek z národních veřejných zdrojů (RRJ)	0,00	0,00
Vlastní spolufinancování	2 547 664,40	30,00
Celkové způsobilé výdaje	8 492 213,00	100,00

5.4.1 POCHYBENÍ PŘÍJEMCE PŘI ČERPÁNÍ DOTACE

V projektu Rozšíření MŠ Rousínov došlo k několika pochybením, a proto bylo celkově kráceno ve výši 2 189 727,34 Kč. Nejprve je zde několik výdajů, které byly přesunuty mezi nezpůsobilé. Byl to odečet položek, které nebyly realizovány, v celkové výši 3 475,36 Kč a dále odpočet prací, které nevzešly z výběrového řízení, ve výši 351 488,06 Kč. Dále byla udělena korekce za výběrová řízení na provedení stavby ve výši 1 810 819,45 Kč, což činilo 25 % z původní hodnoty způsobilých výdajů. Důvod této korekce spočíval v neuveřejnění oznámení o zakázce v souladu se zákonem a nezákonném rozdělení zakázky. A nakonec byla udělena korekce ve výši 5 % na dodávku nábytku za použití specifikovaných obchodních názvů jednotlivých položek.

5.4.2 KONEČNÁ BILANCE PŘÍPADOVÉ STUDIE 3

Jak je uvedeno v tabulce 15, krácení v tomto projektu bylo docela značné. Proti původnímu předpokladu způsobilých výdajů 8 482 213,00 Kč bylo nakonec RRJ uznáno jen 6 153 163 Kč.

Tabulka 15 – Kompletní přehled výdajů projektu 4

Výdaje	Částka
Předpokládané výdaje projektu	9 357 171,00 Kč
Celkové výdaje skutečné dle příjemce	9 163 003,12 Kč
- z toho nezpůsobilé	821 112,61 Kč
- z toho způsobilé	8 341 890,51 Kč
Přesunuto mezi nezpůsobilé	354 693,42 Kč
Korekce	1 810 819,45 Kč
	23 214,64 Kč
Celkové způsobilé výdaje dle RRJ	6 153 163,00 Kč

5.5 PŘÍPADOVÁ STUDIE 5 – TĚŠANY PRŮTAH

Projekt 5: II/380 Těšany průtah

Žadatel: Správa a údržba silnic Jihomoravského kraje, příspěvková organizace kraje, Žerotínovo náměstí 449/3, 601 82 Brno

Poskytovatel: Regionální rada regionu soudržnosti Jihovýchod, Kounicova 13, 602 00 Brno

Předmětem realizace projektu bylo odstranění stávajícího krytu vozovky, vybourání silničních obrub, odkopávka neúnosného podloží a odstranění stávajících uličních vpustí, dále zhotovení drenáží, zřízení nových uličních vpustí včetně přípojek a položení nového koberce vozovky. Upravena byla rovněž křižovatka a stávající autobusová zastávka.

Předpokládané finanční výdaje zkoumané části projektu 5 jsou podrobně zachyceny v tabulce 16.

Tabulka 16 - Plánovaný finanční rámec projektu 5

Plánovaný finanční rámec projektu	Kč
Předpokládané celkové výdaje	11 501 464,16
Předpokládané celkové nezpůsobilé výdaje	71 236,73
Předpokládané celkové způsobilé výdaje	11 430 227,43
Předpokládané jiné peněžní příjmy	0,00

Vlastní spolufinancování je v tomto projektu 7,5% a příspěvek z dotačních fondů Evropské unie může být poskytnut v maximálně výši 9 715 693,32 Kč. Podrobně je způsob financování shrnut v tabulce 17.

Tabulka 17 - Způsob financování projektu 5

Druh podpory	Výše příspěvku v Kč	Podíl na celkových způsobilých výdajích v %
Příspěvek ze strukturálního fondu ERDF	9 715 693,32	85,00
Podíl křížového spolufinancování (max. 10 % způsobilých výdajů)	0,00	0,00
Příspěvek z národních veřejných zdrojů (RRJ)	857 267,06	7,5
Vlastní spolufinancování	857 267,06	7,5
Celkové způsobilé výdaje	11 430 227,43	100,00

5.5.1 POCHYBENÍ PŘI ČERPÁNÍ DOTACE

U výběrového řízení pro výrobu a dodávku pamětních desek zadavatel neověřil, zda má vybraný uchazeč oprávnění ke specializované obchodní činnosti tj. k výrobě odlévaných kovových desek. Uchazeč vlastnil jen oprávnění k běžné činnosti a nebylo ani doloženo, jestli případný subdodavatel toto speciální oprávnění má. Z tohoto důvodu byla udělena korekce ve výši 10 % a byla vyčíslena na částku 1 327,20 Kč. Další korekce tentokrát ve výši 796 738,87 Kč byla udělena za to, že zadavatel v zadávací dokumentaci v rámci technické kvalifikace stanovil požadavek na doklad o dispozici jednoho kusu obalovny asfaltových směsí v dopravní vzdálenosti v souladu s ČSN a TKP s minimálním výkonem 120 T/h. Tento předpoklad a jeho soulad či nesoulad se základními zásadami byl předmětem rozhodnutí Nejvyššího správního soudu a z rozsudku vyplývá, že nebyla nalezena žádná souvislost mezi vlastnictvím obalovny ve fázi zadávacího řízení a kvalitou poskytnuté asfaltové směsi. Na základě výše uvedeného pochybení byla udělena korekce ve výši 10 % na stavební práce. Poslední krácení bylo uděleno za opravu komunikace, která nebyla uskutečněna v souladu s příslušnými metodickými pokyny. Proto byla částka 2 195 617,56 Kč převedena mezi nezpůsobilé výdaje.

5.5.2 KONEČNÁ BILANCE PŘÍPADOVÉ STUDIE 5

V tabulce 18 lze vidět, že v konečném zúčtování krácení hraje velice podstatnou roli. Korekce a výdaje, které byly přesunuty mezi nezpůsobilé, se vyšplhaly až ke třem milionům, jež tvořily nezanedbatelné procento z předpokládaných způsobilých výdajů.

Tabulka 18 - Kompletní přehled výdajů projektu 5

Výdaje	Částka
Předpokládané výdaje projektu	11 501 464,16 Kč
Celkové výdaje skutečné dle příjemce	12 073 302,70 Kč
- z toho nezpůsobilé	1 885 264,45 Kč
- z toho způsobilé	10 188 038,25 Kč
Přesunuto mezi nezpůsobilé	2 195 617,56 Kč
Korekce	1 327,20 Kč
	796 738,87 Kč
Celkové způsobilé výdaje dle RRJ	7 194 354,62 Kč

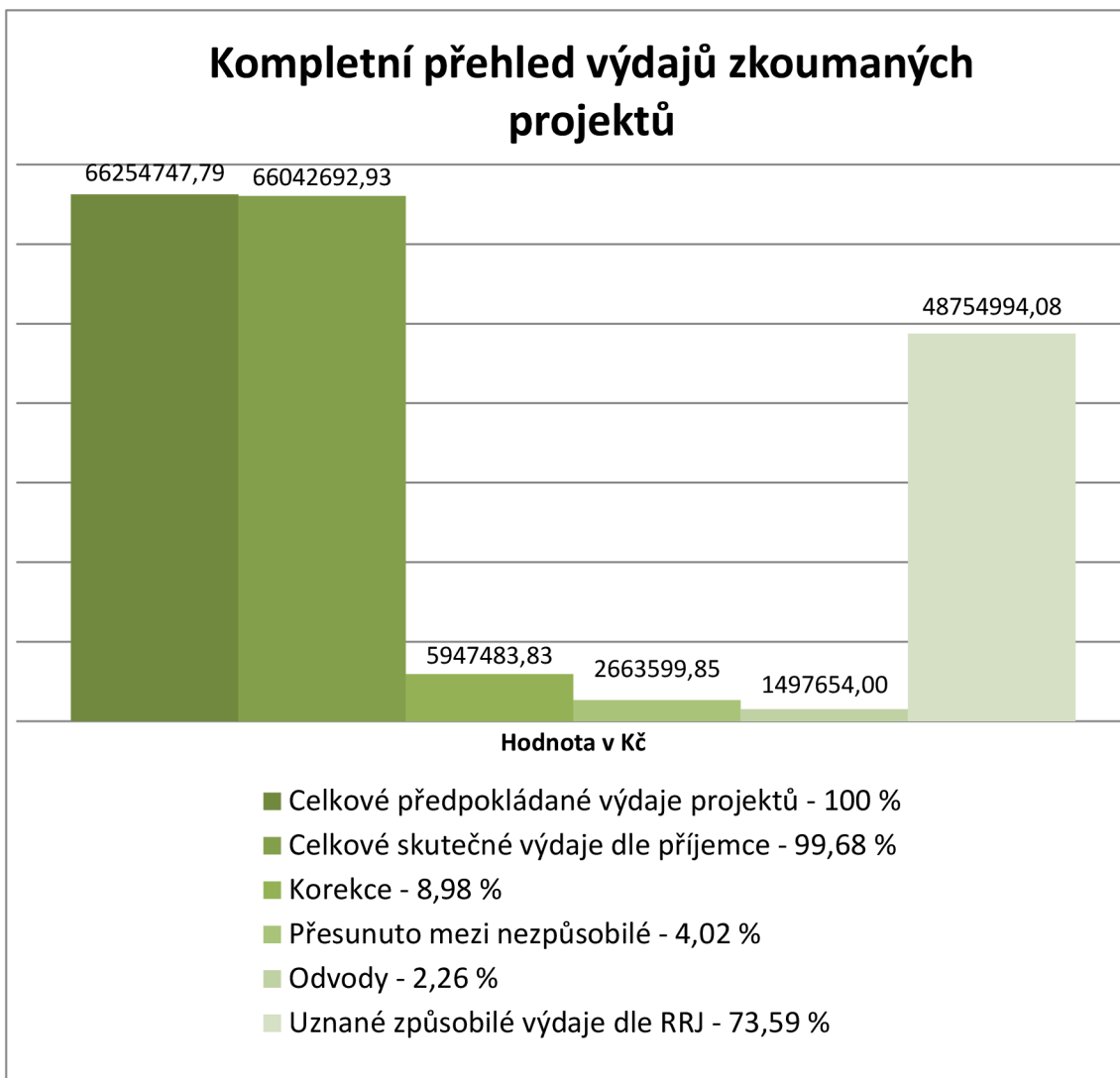
5.6 ANALÝZA PŘÍPADOVÝCH STUDIÍ

V předchozích kapitolách bylo postupně rozebráno několik projektů. Práce byla zaměřena jak na předpokládané výdaje, tak na výdaje, které byly nakonec na projekt opravdu vynaloženy. Výsledky byly analyzovány a jsou shrnuty v tabulce 19.

Tabulka 19 - Kompletní přehled výdajů projektů včetně procentuálního vyjádření

Výdaje	Částka	Podíl v %
Předpokládané výdaje projektů	66 254 747,79 Kč	100,00
Celkové výdaje skutečné dle příjemce	66 042 692,93 Kč	99,68
- z toho nezpůsobilé	5 627 490,05 Kč	8,49
- z toho způsobilé	60 415 202,88 Kč	91,19
Přesunuto mezi nezpůsobilé	2 663 599,85 Kč	4,02
Korekce	5 947 483,83 Kč	8,98
Odvody do rozpočtu RRJ	1 497 654,00 Kč	2,26
Celkové způsobilé výdaje dle RRJ	48 754 994,08 Kč	73,59

Jak je z tabulky zřejmé, největší podíl na krácení mají korekce. Ty jsou udělovány z mnoha důvodů. Udělují se jak za chyby při výběrových řízeních, tak i za chyby zjištěné kontrolami v průběhu realizace. Škála velikostí udílení korekce je obrovská. Začínají na 1 % a končí při zásadních pochybeních na 100 %. Proto je důležité dodržovat zákony a řídit se jednotlivými metodickými pokyny poskytovanými poskytovateli dotace. Nedodržení těchto pokynů může mít ve svém důsledku fatální následky na průběh financování projektů. Všechny druhy korekcí se svým procentuálním ohodnocením, které se ve zkoumaném vzorku projektů vyskytly, jsou podrobně zachyceny v grafu - obrázek 2.

Obrázek 2 – Kompletní přehled výdajů zkoumaných projektů

6 ZÁVĚR

Hlavním cílem bakalářské práce bylo poskytnout představu o způsobech financování projektů spolufinancovaných z dotačních zdrojů na základě jejich analýzy a upozornit na častá pochybení příjemců podpory.

V teoretické části této bakalářské práce bylo snahou nasbírat základní teoretické informace a metodické poznatky související s problematikou způsobilých a nezpůsobilých výdajů, strukturálních fondů a investičních projektů a dotací. K tomu účelu bylo třeba nastudovat potřebnou literaturu, metodické pokyny a příručky. Záměrem bylo popsat strukturální fondy, kde nejprve padla zmínka o historii Evropské unie a jejím rozpočtu, ze kterého jsou tyto fondy financovány. Později byly samotné fondy podrobně rozepsány a stručně vylíčeny i cíle, které mají být pro daná období splněny, a které jsou z těchto fondů dotovány. Dále je v práci popsána administrace potřebná k obdržení těchto dotací na území České republiky a nakonec celkové výdaje investičních projektů, kde byly podrobně zachyceny základní informace, které je nutné znát při určování způsobilých výdajů. Popsány byly i nejčastější příklady položek, které jsou svým charakterem vymezeny jako nezpůsobilé.

V praktické části bylo podrobně zkoumáno pět projektů, na kterých bylo názorně zachyceno krácení a jiné postihy, které byly uděleny za nedodržení smluvních podmínek. Ve zkoumaném vzorku projektů vyšla jako největší hrozba korekce, která se podílela na celkovém krácení až skoro v 9 %. Nezanedbatelnou část tvořili i odvody a výdaje, které byly na základě kontrol přesunuty mezi nezpůsobilé. Vše bylo pro přehlednost zobrazeno v jednotlivých tabulkách.

Na závěr byly výsledky všech projektů vyhodnoceny a na jejich základě byl poskytnut určitý pohled na četnost výskytu jednotlivých pochybení a určitý obraz pro budoucí žadatele, na kterém je zřetelně vidět na jaké položky si dávat pozor a jakých pochybení se vyvarovat.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

- [1] KORYTÁROVÁ, J., HROMÁDKA, V. *Veřejné stavební investice*. Brno: VUT FAST Brno, 2007
- [2] REGIONÁLNÍ RADA JIHOVÝCHOD, *Metodický pokyn ke způsobilým výdajům projektu*. Brno: REGIONÁLNÍ RADA JIHOVÝCHOD, 2013
- [3] KORYTÁROVÁ, J., CHOVANCOVÁ, J., KOZUMPLÍKOVÁ, L. *Regionální ekonomie a politika*, Brno: VUT FAST Brno, 2013
- [4] MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ, *Metodický pokyn pro způsobilost výdajů a jejich vykazování v programovém období 2014-2020*, Praha: MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ, 2014
- [5] Cíle politiky hospodářské a sociální soudržnosti [on-line]. [cit. 2014-02-14]. Dostupné na: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU>
- [6] Strukturální fondy [on-line]. [cit. 2014-02-14]. Dostupné na: <http://www.euractiv.cz/regionalni-rozvoj>
- [7] Rozložení ČR podle krajů a podle regionů soudržnosti [online]. [cit. 2014-03-01]. Dostupné na: <http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/fe465a51-d9d4-4301-98f3-973eefed0a44/Maparegionu.aspx?width=440&height=250>
- [8] Fondy EU v Praze [online]. [cit. 2014-03-11]. Dostupné na: <http://www.prahafondy.eu/cz/oppk.html>

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

ČR	–	Česká republika
DPH	–	daň z přidané hodnoty
EAGGF	–	Evropský zemědělský podpůrný a záruční fond
ENRF	–	Evropský námořní a rybářský fond
ERDF	–	Evropský fond regionálního rozvoje
ESF	–	Evropský sociální fond
ESIF	–	Evropské strukturální a investiční fondy
ESPON	–	Evropská monitorovací síť pro územní rozvoj a soudržnost
EU	–	Evropská Unie
EÚS	–	Evropská územní spolupráce
EZFRV	–	Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova
FIFG	–	Finanční nástroj na podporu rybolovu
FS	–	Fond soudržnosti
HDP	–	hrubý domácí produkt
HSS	–	hospodářská a sociální soudržnost
ICT	–	informační a komunikační technologie
IDS JMK	–	Integrovaný dopravní systém Jihomoravského kraje
OP	–	operační program
RRJ	–	Regionální rada Jihovýchod

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 - Regionální členění NUTS.....	19
Tabulka 2 - Podmínky pro způsobilost výdaje.....	26
Tabulka 3 - Plánovaný finanční rámec projektu 1	31
Tabulka 4 - Způsob financování projektu 1	32
Tabulka 5 - Nezpůsobilé výdaje projektu 1	33
Tabulka 6 - Kompletní přehled výdajů projektu 1	34
Tabulka 7 - Plánovaný finanční rámec projektu 2	35
Tabulka 8 - Způsob financování projektu 2	36
Tabulka 9 - Kompletní přehled výdajů projektu 2	38
Tabulka 10 - Plánovaný finanční rámec projektu 3	39
Tabulka 11 – Způsob financování projektu 3	39
Tabulka 12 – Kompletní přehled výdajů projektu 3	40
Tabulka 13 – Plánovaný finanční rámec projektu 4.....	41
Tabulka 14 – Způsob financování projektu 4	42
Tabulka 15 – Kompletní přehled výdajů projektu 4	43
Tabulka 16 - Plánovaný finanční rámec projektu 5	44
Tabulka 17 - Způsob financování projektu 5	44
Tabulka 18 - Kompletní přehled výdajů projektu 5	46
Tabulka 19 - Kompletní přehled výdajů projektů včetně procentuálního vyjádření	47

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 - Rozložení ČR podle krajů a podle regionů soudržnosti.....	19
Obrázek 2 – Kompletní přehled výdajů zkoumaných projektů	48